

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

Τὰ μάτια τοῦ ἀρρώστου ἄνοιξαν μὰ στιγμῇ. Μέσ' στὰ βάθη τους, φωτιάρια οἱ κόρες, μεγαλούμενες αὐτὴν τὴν ἀγωνίαν, σκοτεινισμένες ἀπὸ τὸν πυρετό, καὶ γῆρασαν πρὸς ὅλες τὶς μεριές. Τὸ πρόσωπο τὸ δὲ σάλινος παθόλος. Τὰ χέρια ἐπεφταναν ἀπάνω στὰ σεντόνια, ἀσφράκι, μελανά, σπελετωδά, καὶ μανιά μὰ κίνησι σπασιωδική στὰ δάχτυλα, ἔδειγε πόδες ἀσώματος, καὶ μάκρια ζόνια καὶ πονοσά... .

Τὰ χεῖλη, δικαὶος, ἡταν σφραγισμένα — δύο πυρετὲς καὶ διμήλητες σκιές, ποὺ ἀρινάν μόλις τὴν ανατολήν νὰ ματαρούνειν, ἐνὶ ἰγνεῖ ἀμιδῷ ἀνατονῆς, ἀδιάντας καὶ παρατεταμένης, σὰν κουφασμένος ἀναστεναγμός. Τὰ μάγοντα ἡταν βαθιὰ σκαμένα, καὶ τὰ μῆλα γράλιζαν στὸ φῶς τῆς λάμπας, καὶ ἐμοιάζαν, γύρω στὶς βαθυσκούμενες κόρης, σὸ διὸ μεγάλη πελίδνα προξηματα, ποὺ ὑπογόνωμικαν ἀλλόκοτα τὰ μάτια.

Τὸ μιαύλο, ὀστόσο, φωνόταν νῆραι πάντα ἀρκετή διαγένεια, μὲ κάπιτος μόνον διαλείπειν, ποὺ καὶ ποῦ, δταν δινάμιμον ποὺ ὁ πυρετός, στὰ προθύρα τοῦ σκοτεινοῦ ληθόργον, στὴ μεγάλη κρίση τῆς ἀρρώστως.

Ἐκείνο τὸ βράδι, ἔτυχε νὰ είνει δῶξ πανσέληνος. Μεγάλα κομμάτια φεγγαροῦ ἔτεραν μέσ' στὴν κάμαρα στὸ πάτωμα, ἀλλὰ μικρὰ καὶ ἄλλα μεγάλα, ἀναλόγως μὲ τὸ γεωμετρικὸ περίγραμμα τοῦς—καὶ ἔταναν λοξάν στὸν τοίχο, καὶ, σιγά-σιγά, σκαρφάλωνταν ἐπει, ἀνεβαίνοντας ἀπάνω στὸ τραπέζι, καὶ περιπτώντας γύρω στὶς καρέκλες, μὲ τὶς χλομές, τὶς νευρικὲς ἀνταγείες τους, σὰν ἔνας ὕστατος ἀποχωρητισμός...

Τὰ μάτια τοῦ ἀρρώστου ἄνοιξαν μεγάλα, καὶ φάνηκε σάν κάπιτον ἔγραψε.

Γύρῳ τοιν, στὰ σκοτεινὰ τῆς κάμαρας, ἡταν συναγμένοι οἱ δικοὶ τοῦ—ἡ γιναία του καὶ τὸ τέσσερα παιδιά του—ἡ συσκόμια ποὺ τὸν περιπούστων ἐδῶ καὶ τὰ τρίτης βδομάδες, σχεδὸν ἀπὸ τὰ πρότα τῆς ἀρρώστιας, μόλις ὁ γιατρός, ποὺ ἡταν φύλος τοῦ σπιτιοῦ, διέγνωσε τὴν σωθαρότητα της.

Ἡ νοσοκόμα ἡταν καθισμένη δίπλα του, καὶ ποὺ καὶ ποῦ, τοῦ σκούπιτε τὰ χεῖλη.

Σαρνικά, μέσ' στὴν ἀπάλιτη ἐκείνην ἡσυχία, ποὺ δὲ ἀκούγοταν τίτοτ' ἄλλο, παρὸ δὲ ὥχος τοῦ μεγάλου οἰλογιού, τὰ βλέφαρα τοῦ ἐτοιμασθανάτου ἐπαναζην, τὰ δάκτυλά του ἐκμαίαν, σιγά, κάπιες καμένες, ἀνεπάθητες κινήσεις, καὶ ἔνας βόγης βγήσει ἀπὸ τὰ χεῖλη του, σὰν νὰ δοξίμαςεν ὁ ἀρρώστος κάπιτες λέξεις...

Ἀμέσως ὅλος ἔτρεξεν κοντά του, καὶ τὸν περιωρίσωσαν μάτια στογικά, μὲ μάτια ποὺ δὲ διάβεις κανένας τὴν λαζάρα καὶ τὸ σπαραγμό τους—καὶ στρέθησαν τριγύρῳ στὸ κρεβάτι, καραβοκόντας τὴν κάθε κίνησην του, προσπαθώντας νὰ μαντέψουν τὴν ζητούσε, ἀπὸ τὸν ἔκφραση μονάχα τοῦ, ποὺ δὲ θὲ ἀρρώστων νὰ σημπτοῦν γιὰ πάντα, ποὺ εἶχαν πάρει κάπιτος, ἀπὸ τόπου, τὸ μαύρο κρόνια τῆς ἀνταρξίας!

Σὲ τέτεις δῷρες, οἱ ορτές ἀπαγορεύοντες τοῦ γιατροῦ, νὰ μὴ μπαίνει κανένας μέσ' στὴν κάμαρα, ἐπιταναν, κατ' ἀνάγκην, κατὸ μέρος. 'Ἄπτη στιγμὴ ποὺ δὲ διάνατος προβάλλει, καὶ ἔτης μέρος τὸ πλαστικό, δίεις αὐτὲς οἱ αδοπτές ἀπαγορεύοντες, ποὺ ἀρρώστων μονάχα τὴν ζωή, πέφτονταν ευθύνη, ὑποχωροῦν καὶ κάνονται — καὶ ἔτης μέρος τοῦ στογικού, ποὺ καιροφυλακτοῦσε, παίρνει ἀπότομα

Οἱ ἀρρώστοις ἀνασκηνώθηκε καὶ τὰ μάτια τοῦ καρφώθηκαν πάνω στὴ γυναικα του...

τὰ δικαιώματά της, καὶ παφαμερίζει, μονομάς, τὶς περιττές ἐκεῖνες προφυλάξεις...

Οἱ βρέθηκαν τριγύρῳ στὸ κρεβάτι, παφαμερίνοντας τὸ κάθε κινημά του, γονατισμένοι σὲ σπάσεις ἱερείας, προσέχοντας τὸ πό μικρὸ τέντομα τῶν χειρῶν του, κρατώντας δόλι τὶς ἀντνέές τους, μπώς τυχόν καὶ τὸν ἔσεργυτες κάπιτοι ποὺ νὰ τοὺς δινει μάλιστα ἐλπίδα, καὶ ἀς εἰν ἀπτή στεργή κι' ἀπατή!

Καὶ τότε, μέσος ἀπὸ τὸ βαθὺ τῆς μεγάλης σωτῆς, μέσος ἀπὸ τὴν τρίτη μεγάλης ἀγονίας, τὰ χεῖλη σείενται ξανά μὲ δυσκολία, βραζόντας, ὥντος ὥχος δέχεται κάπιτοι πονήματα καὶ ἀστραντία, σὰν κουφασμένα παφαμερίτα...

Κι' ὅμως, πιστὸν ἀπὸ τὰ χεῖλα ποὺ τὸν πρόσωπο εκείνο παραζήρημα, φωτάνται οἱ ἀσεγνωσμένη πρόσθεση, ἡ τερωτικά καὶ συνειδητὴ προστάθεια μαζὶ ὑπερτάπητες εἴκοσινονιας, μαζὶ τελευταῖς καὶ ἡμοιώσης κοινέντας, ποὺ εἴπεται νὰ βγει μὲ κάθε τρόπο, καὶ ἀγωνιόδεις καὶ παραδέρνεται στὰ χεῖλη, ζητώντας κάπιτοι πονήματα νὰ φρονθεῖται!

Τὸ φεγγάρι, τόρα, εἶτε προσφέρεται τὸ πρόσωπο, καὶ εἶχε μετεινόπιστα τὸν μακρών σπιτιοῦ, πάσω ἀπὸ μια τούρη δέντρα. Μιά τελείατα τὸν κατάλιπων ἀγίδια, γλυπτούντας ησυχία στὸν τοίχο, εἶχε οκαφαλώσει στὸ ταβάνι, καὶ ἀρχήσει σιγά-σιγά νὰ κάνεται, φωτίζονται μάλιστα τὸν τελείων, μὲ πολὺ χλωμές ἀντανακλάσεις...

Καὶ τὸ φοῖλο κτύπηται μεσάνητα.

Σαρνικά, ἄντια σὲ πρόσθοικα, τὰ χέρια τοῦ ἀρρώστου ἀργιάτων, διαγάρρονται κινήσεις σταθερώτερες. 'Η ζωή ἔδειχνε νὰ ζαναγυρίζει—ἄλλα σιγά-σιγά, τόσο σιγά, ποὺ, ὅποι ὅσοι τὸν περιπτώνται, εἶναι κόπτον στὸ λαβύρινθο, μα τομούνας καράς κι' ἀδημονίας—κάπιτοι βαθὺ καὶ συγκλονιστικό σὰν ἔνα νέο ξαντνημα ἐλπίδων!...

Οἱ ἀρρώστοις ἀνασκηνώθηκαν καὶ τὰ μάτια τοῦ καρφώθηκαν ἀπάνω στὴ γιναία του, πήραν τὴν ζωήτην τους πάλι ἔκφραση, καὶ ἔτεινον πάσι δέ της κατέβασαν πάσι ἀρχίσεις. Καὶ τὰ λόγια ποὺ πρόφεραν τὰ χεῖλη του, ἀρχίσαν πάλι νὰ ουθιμώνται σὲ φράσεις, καὶ ἔπαντας νὰ είνει ἀστατάλητα, λόγια καράδη πει τρεῖλλα τὸν πιστετο...

Θάλεις κανένας πόση δίνημα, ποὺ εἶχε καταβάλει τόση δῶρα, εἶχε κατορθώσει νὰ νικήσει—πάσι δὲ ἐπίμονη καὶ ἐντατική προσπάθεια τῆς ναναγιούντες του δελτούσεος, εἰχ' ἐπιβλήσει, στὰ τελευταῖς, στὴν παγερή, τὰς ἀσπαμίας τοῦ κορμοῦ του, καὶ πώς, ἀκόμια, τὸν μιαύλο του ἡ διαγένεια εἴνισε, στὰ χεῖλη τοῦ διάνατον, ἔστοι καὶ για μάτι στηγμή μονάχα, κάπιτον πρότοι νὰ φανερωθεῖ...

Οἱ ἀλλοί εἶχαν σταθεῖ γύρω τοῦ βουνού, κρατώτων τοὺς παλιούς τους. 'Η γιναία του ἡταν γονατισμένη δίπλα του, καὶ τὸν κρατοῦσε μὲ συγκίνηση τὰ χέρια.

Ἡ στιγμή ἡταν πολὺ πάσι δέπτησμη.

Ἐνωθαν ὅλοι πάσι, ἀδεῖ τὴν δῶρα, ἔμελτε νὰ συμβεῖ κάπιτοι μεγάλοι, κάπιτοι ποὺ ποὺ εἶχε προγραμμένο, κάπιτοι τελεούδικο ἡ κάπιτοι φοβερό κι' ἀνεπανόρθωτο—ένα μεγάλα κάπιτοι, τελοστάντων, ἀπὸ ἔκεινα τὰ μεγάλα κάπιτοι, ποὺ μεταπορφώνων τὸν ἄνθρωπον, καὶ τοὺς ὑψώνων ὅσ τὸν οὐρανό, τὴν γκρεμίζονταν μέσ' στὸ βάθη τῆς ἀβύσσου, καὶ

